

Vásárosnamény Város Önkormányzata Polgármesterétől
4800 Vásárosnamény, Tamási Á. u. 1.
Telefon/Fax: 0645/470-049
e-mail: polgarmester@vasarosnameny.hu
honlap: www.vasarosnameny.hu

Száma: 151/3300-2/2018.

Készítette: Koncz Edina intézményvezető

BESZÁMOLÓ a Képviselő-testülethez -

a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2017. évi szakmai tevékenységéről (Készült: a Képviselő-testület 2018. április 26-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2018. évi munkatervében meghatározta, hogy 2018. április hónapban a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ (a továbbiakban: Intézmény) vezetője beszámolót készítsen az Intézmény 2017. évi tevékenységéről.

Az Intézmény vezetője a 2017. évre vonatkozó beszámolót elkészítette, amelyből megismerhetjük a város szociális alapszolgáltatásait, az intézményben végzett sokrétű tevékenységet, melyek szinte a település valamennyi lakosát érintik, ezért fontos, hogy kellő rálátásunk legyen arra.

Az előterjesztés mellékletét képezi a határozati javaslat és a beszámoló.

Az előterjesztést Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet 49. § (4) bekezdésének n) pontja alapján a Szociális, Egészségügyi- és Művelődési Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékletét képező határozati javaslatot fogadja el.

Vásárosnamény, 2018. április 16.

Filep Sándor
polgármester

"Határozati javaslat"
**Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../...(.....) önkormányzati határozata**

**a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2017. évi szakmai tevékenységéről szóló
beszámoló elfogadásáról**

A Képviselő-testület:

A Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2017. évi szakmai tevékenységéről szóló
beszámolót

„A” változat: elfogadja.

„B” változat: a következők figyelembe vételével fogadja el:

.....
.....

A határozatot kapják:

1) Polgármester	(helyben),
2) Jegyző	(helyben),
3) Önkormányzati Osztály vezetője	(helyben),
4) Szociális, Egészségügyi- és Művelődési Bizottság Elnöke	(helyben),
5) Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ Intézményvezetője	(székhelyén).

Ellenőrizte:

.....
Dubniczné dr. Fórizs Erzsébet
osztályvezető

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Vásárosnamény, 2018. április 16.

.....
Dr. Szilágyi Péter jegyző

éjz.: 2018.04.16.

aj.
Feleltető Dr. Héd
Emese

**VÁSÁROSNAMÉNYI HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT
INTÉZMÉNYVEZETŐJÉTŐL**

4800 Vásárosnamény, Bartók Béla utca 22.

Tel.: 45/570-217, 45/570-218, Fax: 45/570-216
koncz.edina@vasarosnameny.hu

Ügyirat száma: 121-2 /2018.

Tárgy: beszámoló a 2017. évi
szakmai tevékenységről

Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal
Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.

2018 APR 16.

Ikt.szám: 151/3300-2/2018
Előadó: Szabó Sz. E.

Vásárosnamény Város Önkormányzata
Filep Sándor Polgármester Úr részére

Vásárosnamény
Tamási Áron út 1.

Tisztelt Polgármester Úr!

Mellékelten küldöm a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2017. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolót. A Képviselő-testület munkaterve alapján a 2018. április hónapban ütemezte be megtárgyalásra.

Vásárosnamény, 2018. április 16.

Koncz Edina
Koncz Edina
intézményvezető

BESZÁMOLÓ

a

*Vásárosnaményi Humán Szolgáltató
Központ
2017. évi szakmai tevékenységéről*

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások biztosításának formáit lehetőségeit. A törvény célja, hogy - az egyéni és családi felelősségen túl - a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint az érdekérvényesítés garanciáit. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek feladata. A törvényben meghatározott szociális ellátási formák tekintetében a törvény lakosságszámhoz kötődően ellátási kötelezettséget ír elő az önkormányzatok számára. A fent hivatkozott jogszabály rendelkezései szerint, Vásárosnamény Város Önkormányzatának a lakosságszám alapján ellátási kötelezettsége van a következő személyes gondoskodást nyújtó ellátási formák biztosításában:

- tanyagondnoki szolgálat
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása

A törvényben meghatározott kötelező feladatokon túl a jogszabály lehetőséget ad arra, hogy az önkormányzatok más ellátási formát is biztosítson lakosai számára.

Településünkön a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások 2002. január 1.-től Humán Szolgáltató Központ keretében kerülnek biztosításra.

A Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ működésének célja: a tevékenységi körébe tartozó feladatok –minőségi követelményeket egyaránt magas színvonalon kielégítő - ellátását, melyet hatékony módszerek alkalmazásával, ellátottaink igényeit messzemenően szem előtt tartva kívánunk biztosítani.

Működésünk során folyamatosan arra törekszünk, hogy az általunk nyújtott szolgáltatások minden munkamozzanatát megfelelően összhangba hozzuk:

- a szolgáltatásainkat igénybe vevők emberileg természetes, illetőleg szakmailag indokolt elvárásaival,
- a törvényekkel, rendeletekkel, a hatósági előírásokkal, illetve egyéb előírásokkal,
- a Szociális Munka Etikai Kódexével.

I. A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK TERÜLETI TAGOLÓDÁSA

A szolgáltatások bővüléséből adódóan, a szervezeti integrációval kialakított bentlakást nyújtó részleg kialakításával az intézmény a székhelyen, és területileg elkülönülő telephelyen működik:

Székhely:

Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ

Feladatellátás:

- étkeztetés, átlagosan 100 fő
- házi segítségnyújtás 81 fő,
- Tanyagondnoki szolgálat Perényi –és Károlyi tanyán 50-60 fő részére
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 91 db készülék,
- nappali ellátás (idősek klubja) 20 fő,
- ápolást gondozást nyújtó ellátás 26 fő részére

(Vásárosnamény Bartók Béla utca 22.)

Telephelyek:

I. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

Feladatellátása:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás (10 fő)
(Vásárosnamény Vammala utca 2.)

Gyermekétkeztetés:

II. Nagykonyha" főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Kossuth Lajos út 9/C

III. Nagykonyha" főzőkonyha Eötvös tálalókonyhája

4800 Vásárosnamény, Rákóczi F. utca 6-12

IV. „Petőfi” Konyha főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Iskola utca 54.

V. „Kölcsey” Konyha főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Darnjanich János út 34.

VI. „Óvoda” Konyha főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Bartók Béla utca 24.

II. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az intézmény engedélyezett teljes munkaidős álláshelyeinek száma: 54 fő

Az intézmény kinevezett közalkalmazottainak száma: 54 fő

Vállalkozói szerződéssel foglalkoztatott dolgozók:

Idősek Otthonában: 1 fő (orvos) vállalkozási szerződés alapján

Megállapodás alapján tiszteletdíjban részesülő:

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 20 fő (társadalmi gondozó készenlétben)
Étkeztetés 8 fő (társadalmi gondozó ételszállítás)

Betöltött álláshelyek kimutatása

intézményegység	Álláshelyek száma	Betöltött álláshelyek			Betöltetlen álláshelyek
		Szakdolgozók száma		Technikai munkakörben dolgozók száma	
		szakképzett	szakképzetlen		
<i>Intézményvezető</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Tanyagondnoki szolgálat</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Étkeztetés</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Házi segítségnyújtás</i>	8 fő	7 fő	1 fő	-	-
<i>Nappali ellátás Idősek Klubja</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Idősek Otthona</i>	13 fő	9 fő	2 fő	3 fő	-
<i>Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása</i>	2 fő	2 fő			-
<i>Közétkeztetés</i>	26 fő	26 fő			-

Az intézményben főállásban dolgozó közalkalmazottak közül az idősek otthonában 1 fő, a közétkeztetésben 8 fő munkaviszonya szűnt meg. A megszűnés oka más munkahelyen vállaltak munkát, 1 fő kedvezményes nyugdíjazásra lett jogosult. A megszűntek közül 1 fő visszajött, 5 fő pedig új dolgozóként került be a rendszerben. 1 fő gyermekgondozás jogcímén fizetés nélküli szabadságát tölti.

Az új munkavállalóknál figyelembe vettük a szakképzettséget, és a szakmai munkatapasztalatot. A szociális ellátás területén elmondhatom, hogy szakember hiánya nincs. Sajnos a közétkeztetésben dolgozó szakács munkakörök tekintetében már negatív a tapasztalat. Nagyon kevés azon álláskereső száma, akik szakmai tapasztalattal, munkateherbírással rendelkezne.

A több éve közfoglalkoztatásban dolgozókat motiváljuk azzal, hogy szerezzék meg a megfelelő iskolai végzettséget, és így üresedés esetén munkát tudnak vállalni. Nagyon nehezen motiválhatóak. Igyekszünk a városban élőket felvenni az üres álláshelyeinkre, és a közfoglalkoztatottakat próbáljuk segíteni a munkahelyteremtésben.

Közfoglalkoztatás, önkéntes foglalkoztatás:

Az elmúlt évben az intézmény kiegészítő tevékenységeihez jól kihasználtuk a közfoglalkoztatást és az önkéntes tevékenységet.

Intézményegység megnevezése	Közfoglalkoztatottak száma 2017. évben	Közfoglalkoztatottak által ellátott feladatok
Étkeztetés	2 fő	konyhai kisegítés, ételosztás
Idősek Otthona	7 fő	takarítás, konyhai kisegítés, gondozási tevékenységbe való segítségnyújtás
Közétkeztetés	22 fő	konyhai kisegítés, ételosztás, ételszállítás
Összesen	31 fő	

Önkéntesek száma: 3 fő

Az önkéntesek a kötelező 30 napot dolgozzák a foglalkoztatást helyettesítő támogatás miatt. Napi 6 órában foglalkoztatjuk őket, kisegítő tevékenységet végeznek. Főleg konyhai kisegítés, takarítás, udvari munka.

A közösségi szolgálat teljesítéséhez a városban működő 2 középiskolájával együttműködési megállapodást kötöttünk. A tanulók a kötelező 50 óra meglétét intézményünkben is teljesíthetik, mely feltétele az érettségi bizonyítvány kiadásának.

Közösségi ellátásban részesülő: 3 fő

III. TÁRGYI FELTÉTELEK

Az intézmény székhelye a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ (Idősek Otthona). Az épület jól megközelíthető helyen, a település központjában helyezkedik el, mozgáskorlátozottak könnyen megközelíthetők. Az épület teljes körűen akadálymentesített, helyiségeinek állaga megfelelő.

Idősek otthona tárgyi feltételei:

Az otthon a jogszabályi előírásoknak megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezik.

A költségvetésünkhöz mérten a kisebb tárgyi eszközöket, tányérokat, poharakat folyamatosan pótoljuk. A nagyobb értékű műszaki gépek állapota jónak mondható meghibásodás esetén szakemberrel javítatjuk. Az év folyamán a lakók részére, hűtőt vásároltunk.

Az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az Idősek Klubja A szolgáltatások a Bartók Béla utca 22. szám alatti telephelyén működik. A telephely jól megközelíthető helyen található. Az intézménynek helyt adó épület állaga megfelelő, akadálymentesített, felszereltsége, bútorzata az ellátottak életkorának, igényeinek megfelelő. Az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben meghatározott tárgyi feltételeknek az intézmény megfelel. Az intézményben befejező konyha működik, ahol a feltételek a kiszolgált ételadagok melegítéséhez, tálalásához adottak, a konyhára vonatkozóan a HACCP rendszer kiépítésre került.

A házi gondozók napi munkájukat az intézmény által rendelkezésükre bocsátott kerékpárral végzik. A házi gondozók részére rendelkezésre álló gondozást, és adminisztrációt segítő eszközök: vérnyomásmérők, vércukorszintmérő, számítógép, telefon, internet hozzáférés.

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szálló:

Tárgyi feltételek:

A szálló kialakítása során figyelembe vettük a jogszabályokban előírt feltételeket. Kialakításra került 2 db 5 ágyas lakószoba, 1 db orvosi szoba, mozgáskorlátozott vizesblokk, zuhanyzó és mellékhelyiség. Közösségi együttlétre alkalmas társalgóval étkezővel is rendelkezik az intézmény, melyben kábel tv szolgáltatás biztosítja a lakók szórakozási lehetőségét.

Az intézmény rendelkezik étel melegítésére és elfogyasztására alkalmas konyhával, és közös hűtőszekrényvel.

Fűtés, világítás, meleg vízzel való ellátásunk folyamatosan biztosított.

Ruházat mosása, szárítása, vasalása megoldott. Az ágyneműket és az intézményi textiliákat az idősök otthonában a mosodában mossuk.

Tanyagondnoki szolgálat:

A tanyagondnoki szolgálat 1 db gépjárművel rendelkezik, melyet 2000. novemberében az önkormányzat segítségével került beszerzésre a tanyagondnoki szolgáltatások fejlesztésén.

A jelenlegi autó műszaki állapotát folyamatosan karbantartjuk, elég sokszor javításra szorul. Szükséges lenne a tanyagondnoki kisbusz cseréje, melyet pályázat útján kívánánk megvalósítani.

Közétkeztetés-konyhák:

2016. december hónapban a Képviselő-testület döntése értelmében a közétkeztetés, mint új szervezeti egység intézményünk hatáskörébe került 2017. január 1 napjával.

Az intézmény szervezeti felépítése megváltozott a dolgozói létszám kibővült, öt telephellyel nagyobb lett az intézmény.

Az átkerítés előtti időszakban több ellenőrzés feltárta mindazon hiányosságokat, melyek a konyhák üzemeltetésénél nem lehetett figyelmen kívül hagyni. A folyamatos kontroll ellenőrzések, folytatódtak 2017. január, február hónapban is.

A konyhák épületeinek állaga átlagosnak mondható ezt a jegyzőkönyvek alátámasztották, a tárgyi feltételekben igen nagy hiányosságokat tártak fel.

Az átszervezés miatt a hiányosságok pótlására törekedtünk és szem előtt tartottuk a legfontosabb, legsürgetőbb hiányosságok pótlását, mely a zavartalan működés feltétele.

Konyhákön elvégzett hiányosságok pótlása 2017. évben:

Nagykonyha:

- Ételkihordásnál bejárati ajtón redőnyfelszerelése, szúnyogháló felszerelése, műanyag nyílászárók javítása (ablakok)
- gáztűzhelyek főzőlapjainak cseréje,
- mosogatógép javítása,
- előírás szerint Salgó polcok beszerzése,
- szeletelő gép, üst javítása, gázszámoly javítása,
- irodába íróasztal pótlása a családsegítő épületéből,
- mérleghitelesítés,

- konyha plafon, edénytároló festése,
- ruhaszárító pótlás,
- ajtózárok cseréje,
- rágcsálóirtás
- asztalterítők, főzőedények, tepsik, evőeszközök, tányérok, poharak, konyhai eszközök pótlása, cseréje
- munkaruha beszerzés, főállású és a közfoglalkoztatásban dolgozók részére
- ebédszállító autó javítása,
- udvari raktár csatornatisztítás.
- konyha tetőjavítás
- szennyvízakna tisztítás, zsírfelfogó tisztítása
- mérlegfestés
- új gázszámoly beszerzése, önkormányzati segítséggel
- hűtőkamra javítása

Eötvös tálalókonyha:

- csaptelep csere,
- villanytűzhely javítás,
- rágcsálóirtás,
- tányérok, evőeszközök, poharak, tálcák pótlása,
- kézfertőtlenítő felszerelése
- konyha padlóburkolat, lefolyó javítása, pótlása,
- Salgó polcok beszerzése,
- tálalópult borításának cseréje,
- csepegtetőrács beszerzése,
- ebédlőben a tálalópult körül festés
- mikrohullámú sütő csere
- munkaruha beszerzés
- szennyvízakna tisztítás

Petőfi konyha:

- munkaasztal borítás tálaláshoz,
- új munkaasztal Idősek otthonából
- csepegtető felszerelés
- hűtőszekrény beszerzés
- nyílászárócsere a konyhán
- teljes festés konyha főzőtér, raktárak, iroda, vizesblokk, folyosó bejárati ajtó
- kerékpártároló kialakítása, bejárati ajtón új nyílászárókon szúnyogháló felszerelése
- mágneses késtartó felszerelése,
- mérleghitelesítés
- vízmelegítő javítása
- ablakok körül a homlokzat bejavítása, festése
- konyhai eszközök, tányérok, poharak, evőeszközök, lábasok, tepsik, terítők, pótlása,
- raktárban a polcok borítása dekorborítással
- munkaruha beszerzés,
- rágcsálóirtás
- szennyvízakna tisztítás
- ablakfólia beszerzése

Kölcsey konyha

- hűtőjavítás
- bojler javítás
- szennyvízakna tisztítás
- bejárati ajtón zárcsere

- szeletelő gép pótlása
- konyhai eszközök, tányérok, poharak, evőeszközök, lábasok, terítők, pótlása,

Óvoda konyha

- bejárati ajtóra szúnyogháló pótlása
- sütő javítás
- ablakfólia beszerzés
- raktárba polcok, mérleg festése
- konyhai eszközök, tányérok, poharak, evőeszközök, lábasok, pótlása,

Ételszállításra használt, intézményünk üzemeltetésre átvett két autó javítására nagyon sok költséget kellett az év folyamán fordítanunk. Mindkét autó igen rossz állapotban van.

A 2017. évben előkészítettünk egy pályázatot a Nagykonyha felújítására, korszerűsítésére, melyet az Önkormányzat nyújtott be és az eredményét még várjuk.

Legfőbb problémáink:

A Nagykonyha épületgépészeti elavultsága, miatt a nyílászárók, fali csempék, kiszolgálóhelyiségek padlózata, villamosvezetékek, almatúrák, szellőző berendezés tisztítása felújításra szorulna. Főzéshez használt eszközök: főzőüstök villansütők, egyetemes robotgép, dagasztógép, gázszámoly, hűtőszekrények, hűtőkamra felújításában sürgető feladatok elvégzése szüksége.

A nagykonyha megközelítése, a Sportcsarnok mögött az udvar felől történik. Sajnos a Móricz Zsigmond út felőli megközelítés az iskola által lezárt terület miatt nem lehetséges, Az ételszállítás és árubeszállítás nagyon rossz minőségű útszakaszon történik.

A villanyóraszekrények a Nagykonyhán és a Petőfi konyhán is javításra, felülvizsgálatra és cseréire szorulna.

Az Óvoda konyha és az Eötvös konyha tisztasági festése szükséges.

A Kölcsey konyhán a villanytűzhely beszerzésére lenne szükségünk, mert jelenleg nem üzemel.

IV. SZAKMAI EGYSÉGEK FELADATELLÁTÁSA, JELLEMZŐ TENDENCIÁK, ÉS AZ ELLÁTOTTAK KÖRE

ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

1. Étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodunk, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetést igénylők meghatározó hányada a nők köréből kerül ki, azok közül is kiemelkedően magas a 70 éven felüliek aránya.

A szociális jellemzők vonatkozásában az elmúlt néhány év tapasztalatai alapján elmondható,

hogy az ellátási igények között jelentősen megnövekedett az egyedül élők aránya. Rossz egészségi állapotban valamint a szenvedélybetegségben lévő ellátást igénylők száma továbbra is meghatározó.

A szociális rászorulóknak nap egyszeri meleg étellel való ellátását az intézmény változatlanul vásárolt közszolgáltatásként biztosítja.

Az igénybevevők hétfőtől péntekig vehetik igénybe a szociális étkeztetést. Az ételadagokat vásárolt élelmiszerként szerezzük, be az Önkormányzat által működtetett főzőkonyhákról üzemeltetett valamint a Winkler- Ház étteremből.

Az étkeztetés igénybevétele történhet házhoz szállítással, a Humán Szolgáltató Központ Idősek otthonában helyben történő elfogyasztással, valamint az ellátott általi elhordással.

Az étkeztetés iránti igények alakulása

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális ellátások intézményi térítési díjának és az ellátottak személyi térítési díjának megállapításáról szóló 15/2015. (XII.18.) Ök. rendeletében határozta meg az étkeztetésért fizetendő térítési díjakat is.

Étkeztetés szolgáltatás igénybevétele

	2017.	
	<i>étkezőfő</i>	<i>adag</i>
Vásárosnamény	283	6100
Vásárosnamény-Gergelyugornya	701	12.650
Vásárosnamény-Vitka	140	2.806
Vásárosnamény óvoda-konyha	6	92
Összesen	1130	21.648

Tárgyév folyamán ellátásba vettünk: 29 főt, ellátásból kikerült 31 fő.

2. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretein belül gondoskodunk:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához

Segítséget nyújtunk ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- saját környezetében,
- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtást igénybe vevők jelentős hányada a nők köréből kerül ki, azok közül is kiemelkedően magas a 70 éven felüliek aránya.

A gondozók által végzett tevékenységek megoszlását az alábbiak szerint jellemezhetjük

a.) rendszeresen igénybe vett gondozási tevékenységek

- segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása az igénylővel
- közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában
- közreműködés az igénylő háztartásának vitelében
- előgondozást végző személlyel való együttműködés
- orvos által előírt ápolás-gondozási feladatok elvégzése (elsősorban az ápolási tervvel rendelkező gondozottak igénylik rendszeresen, a többiek alkalomszerűen)
- a lakáshoz tartozó közvetlen udvaron lévő fák bokrok metszése, virágoskert gyommentesítése, fűnyírás, favágás, aprítás, tároló helyiségbe, lakásba behordás, téli tüzelő bekészítése, parlagfű mentesítés, a lakóház előtti járda utcai front rendben tartása, konyhakert ásás, pince – garázs - padlás takarítása)

b.) alkalmanként igénybe vett tevékenységek

- segítségnyújtás az igénybe vevő és környezete közötti kapcsolattartásban
- szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- szociális bentlakásos intézménybe való beköltöztetés segítése

Házi segítségnyújtásban a következő szolgáltatásokat biztosítjuk:

- a) a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás,
- b) szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtást szolgáltatási elemet biztosít.

gondozás: az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését,

szociális segítség : az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani,

A ellátotti létszám alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Év	Összlétszám	Férfi	Nő
2017. 12. 31.	62	7	55

2017. évben új ellátottként 9 főt vontunk be a gondozásba, megszűnt 26 fő. A megszűnés okai idősek otthonában való beköltözés, elhalálozás.

A gondozottak megoszlása	
Vásárosnamény	27
Vitka	8
Gergelyugornya	18
Perényi- Károlyi- Tanya	9
összesen	62

A gondozási szükséglet feltúlvizsgálatát követően szociális segítség és személyi gondozás megállapítására került sor.

Szociális segítségben az irányadó feltúlvizsgálat alapján: 16 fő részesítettünk.

Személyi gondozásban 46 fő részesül.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megállapodás alapján Vásárosnamény közigazgatási területén és a csatlakozó településeken valósul meg.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

Szolgáltatás kialakulásának előzményei:

Központunk 2000. június 22-én lépett be a jelzőrendszeres házi gondozás rendszerébe. 2001. december 18-ig Vásárosnaményban és a csatlakozó 14 településen 88 készüléket szereltek fel.

2007 évben 2 település kilépett kistérségünkéből. Készülékeik központunk tulajdonában maradtak.

2007 évben az Orvosi Kamarától 1 db és egy Képviselő Úrtól 2 db készüléket kapott a központ, így 91 készüléket használhatnak időseink.

A számítógépes központ a bentlakásos Idősek Otthonában van elhelyezve, 24 órás felügyelete megoldott. A beosztott gondozó fogadja a segítségkéréseket, értesíti a településen készenlétben lévő gondozót.

Szolgáltatást működtető települések készülék száma szerint:

Barabás, 5 db, Beregsurány 5 db Csaroda 5 db Gemzse 8 db Gulács 5 db Gyűre 5 db Kisvarsány 5 db Lónya 5 db Nagyvarsány 4 db Olcsva 5 db Tiszaadony 5 db Tiszavid 5 db Vásárosnamény 22 db Vásárosnamény (Gergelyugornya): 7 db

Finanszírozási szerződésben vállalt, illetve teljesített feladatmutató:

	2017. év
Vállalt:	90
Teljesített (elszámolt):	90.86

Az ellátást igénybevevők szociális rászorultsága

Szociális rászorultság oka	Szociálisan rászorultak száma az évben (fő)
Egyedül élő 65 év feletti személy	101
Egyedül élő súlyosan fogyatékos személy	4
Egyedül élő pszichiátriai beteg	
Kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy	3
a) Szociálisan rászorult személyek száma összesen:	108
Szociálisan nem rászorultak száma az évben (fő)	
b) Szociálisan nem rászorultak száma összesen:	0
Összesen: a)+b)	108

Az ellátást igénybe vevők életkori megoszlása

	65 év alatt	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80 év feletti	Összesen
Egyedül élő személy	4	4	12	31	54	105
Kétszemélyes háztartásban élő személy			2		1	3

Éves segélyhívási összesítő településenkénti bontásban

Rendelkezésre álló készülékek száma: 94 db

Települések neve	Megye	Járás neve	Ellátásban részesülők száma (fő)	Kihelyezett készülékek száma (db)	Segélyhívások száma (db)		
					Segítségnyújtást igénylő riasztás	Téves riasztás	Összesen
BARABÁS	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	5	1		1
Beregsurány	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	5	1		1
Csaroda	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	10	9	7	3	10
Gulács	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	6	8		8
Gyüre	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	10	7	13		13
Kisvarsány	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	5	4		4
Lónya	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	5	1	1	2
Nagyvarsány	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	5	5		1	1
Olcsva	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	5	1		1
Tiszaadony	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	9	9	5	2	7
Tiszavid	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	6	5		1	1
Vásárosnamény	Szab.-Szat. Bereg	Vásárosnaményi	32	25	15	16	31
Összesen:			108	91	56	24	80

Próbariasztás az év folyamán 981 esetben végeztünk.

Az ellátásból történő kikerülés okai 2017. évben	Ellátásból kikerült személyek száma (fő)
elhalálozás	7
bentlakásos intézménybe kerülés	5
kórházba kerülés	2
saját kérésre	2
gondozó, hozzátartozó kérésére	
alkalmatlanság a rendszer kezelésére	
egyéb (felsorolás):	2 –elköltözés
Összesen:	18

Jelenlegi gondozói létszám: társadalmi gondozó: 17 fő, házi segítségnyújtásban dolgozó 2 fő, akik a jelzős gondozottakat munkaidőben ellátják Vásárosnamény területén, 1 fő jelzőrendszeres koordinátor.

Tárgyi feltételek:

1/ 2000 SzCsM rendelet előírása szerint:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezéséhez biztosítani kell
a) a műszaki rendszer körében az ellátottnál elhelyezett személyi riasztóberendezést, átjátszó berendezést, a jelzés fogadására alkalmas vevőberendezést, személyhívó kisközpontot, továbbá ügyeleti személyi számítógépet ügyeleti szoftverrel,

b) a gondozó saját felszerelése körében mobiltelefont, készenléti táskát, továbbá a gyors helyszínre érkezéshez szükséges közlekedési eszközt.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik. A diszpécserközpont segélyhívás esetén - a segítséget kérő nevének, címének, egyéb elérhetőségének és a jelzett problémának a közlésével - értesíti a készenlétben levő gondozót.

Műszaki rendszer felügyeletére, az átszerelésre váró készülékek karbantartására, felülvizsgálatára új szolgáltatóval kötöttünk megállapodást.

Szolgáltatásunk rendelkezik:

Kerékpárral, mobiltelefonnal láttuk el a gondozókat, valamint „sürgősségi” táskával, amely az alapvető tájékozódásra ad lehetőséget (vérnyomásmérés, vércukormérés, lázmérés), így a rosszullét oka esetleg azonnal felismerhető, mivel ismert gondozotról van szó.

Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközökön, kötszereken, fertőtlenítőszereken túl tartalmaz alapvető gyógyszereket is, mellyel a kisebb rosszullétek elmulaszthatóak.

A készenléti táskában még elemlámpát, hiszen a segítségkérések éjszaka is befutnak.

A gondozónők felszereléséhez hozzátartozik a mobiltelefon, jelenleg sajátjukat használják. Sajnos központunk már a telefonokat biztosítani nem tudja, a korábban vásárolt készülékek elromlottak, újak beszerzése nagyon fontos lenne.

Vérnyomásmérőbe, vércukormérőbe, elemlámpába elemet évente, illetve szükség szerint biztosítunk.

4. Nappali ellátás – Idősek Klubja

Nappali ellátás keretében a saját otthonukban élő 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosítjuk a szolgáltatást.

A nappali ellátás feladata:

- a napközbeni tartózkodás biztosítása,
- a társas kapcsolatok kialakításának és fenntartásának biztosítása,
- az alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, így
  - a személyes tisztálkodás biztosítása, illetve
  - a személyes ruházat tisztításának biztosítása,
- igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésének megszervezése,

Az Idősek Klubja a következő szolgáltatásokat nyújtja az igénybevevők részére:

- szabadidős programok szervezése
- fizikai, szellemi és szórakoztató jellegű foglalkozások szervezése, a szellemi frissesség megőrzése, az önellátásra való képesség megtartása, és az étlettől való elszigetelődés megakadályozása érdekében
- kétheti rendszerességgel orvosi ellátás biztosítása a körzetben lévő háziorvos közreműködésével
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- torna lehetőségének biztosítása
- egyéni esetkezelés
- mentális gondozás

Az idősek klubja által nyújtott szolgáltatások térítésmentesek.

Idősek Klubjának létszámalakulása:

	<i>összlétszám</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>
2017.12.31.	21	8	19

A Klub 20 férőhelyes, változó kihasználtsággal működik. Az idősek Klubjában étkeztetésben részesült 2 fő. Az étkezésért fizetendő térítési díj megegyezik a szociális étkeztetésben fizetendő személyi térítési díj összegével.

5. Tanyagondnoki szolgálat

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a külterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményi hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása, az elszigeteltség feloldása.

Ezen szolgáltatási formának jelentős szerepe van a területi hátrányok felszámolásában.

Feladata a különböző szolgáltatások megjelenítése, a lakosok ezekkel való kapcsolatának javítása, a közösségeken belül működő kapcsolatrendszerek megerősítése, ha szükséges működtetése, továbbá az egyéni és közösségi szintű igények kielégítésének biztosítása.

Az ellátottak köre

A tanyagondnoki szolgálat tevékenysége a Vásárosnamény város közigazgatási területéhez tartozó Perényi tanya –mint egyéb belterületi lakott helyen- és a Károlyi-tanyán- mint külterületi lakott helyen- élő lakosságra terjed ki.

A szolgáltatás igénybevevők száma 2017. évben rendszeresen 35-40 fő változó.

A feladatellátás szakmai tartalma

A tanyagondnoki szolgálat együttműködve a szolgáltatásokat végző intézményekkel segítséget nyújt az ellátottaknak, hogy képesek legyenek otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, vagy egészségi állapotukból, mentális állapotukból, vagy egyéb okokból származó problémáik megoldásában.

- A szociális ellátásokhoz való hozzáférés.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös jelentőséggel bír a szociális jellegű ellátást vagy szolgáltatást igénylők megfelelő tájékoztatása.

- Az információs szolgáltatás.

Célja, hogy a szolgáltatásokat, ellátásokat igénylők megfelelő tájékoztatást kapjanak az ellátások hozzáférhetőségével, és az igénybevitelükre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban.

- Az intézmények szolgáltatásainak a lakosok felé történő közvetítése.

Tájékoztatja az érintetteket a szociális, gyermekvédelmi, egészségügyi, családtámogatási, munkaügyi és egyéb ellátások igénylése tekintetében. Részletes tájékoztatást ad az intézmények elérhetőségéről, nyitvatartási rendjéről, a szolgáltatások köréről, jellegéről, elérhetőségéről és az igénybevitelük módjáról, az ellátások igényléséhez szükséges iratokról.

- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása.

A Tanyagondnoki Szolgálat az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást oly módon biztosítja, hogy elszállítja az ellátottakat a – háziorvosi; - gyermekorvosi; - szakellátási rendelésekre, a probléma súlyosságától függően értesíti a mentőszolgálatot, továbbá ha igény van rá biztosítja a különböző egészségügyi szűréseken való megjelenést (rákszűrés, tüdőszűrés stb.).

A tanyagondnok tájékoztatja a lakosságot a rendelési időkről, helyszínekről, a gyógyszerárak nyitva tartásáról, mind az orvosi, mind pedig a gyógyszerári ügyeletekről.

- A személyszállítási feladatok között ellátja:

- Az óvodások és iskolások oktatási, nevelési intézménybe, sporttevékenységekre, és intézményi rendezvényekre, illetve onnan visszatérő szállítását, ha az intézmény munkarendje, vagy a tevékenységek időpontja nem alkalmazkodik a tömegközlekedés rendjéhez.
- Betegek háziorvosi rendelőbe, vagy egyéb egészségügyi intézménybe történő szállítását, illetve onnan vissza a lakóhelyig. A szállításkor minden esetben figyelembe kell venni az igénylő egészségügyi állapotát, szükség szerint ki kell kérni a háziorvos véleményét.
- Kórházi, idősok otthonai, stb. látogatás céljára történő szállítást.
- Temetésre, temetőbe történő szállítást.
- Bevásárlásban való közreműködés.
- Az önkormányzat által közzétett és meghirdetett, illetve a település által szervezett egyéb rendezvényre történő szállítást: - sportrendezvények; - társadalmi ünnepek; - gyermeknap; - idősok világnapja; stb.

Az ügyintézési feladatok:

A tanyagondnok oly módon segít az ellátottaknak a különböző hivatali, vagy postai ügyintézésben, hogy az ellátottakat elkísérik az érintett helyekre, vagy személyesen intézkednek, ha ezt az ellátottak igénylik.

Közvetlen személyes szolgáltatás során: közreműködés

- Étkeztetésben
- Házi segítségnyújtásban
- A közösségi és szociális információk szolgáltatásában
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása: a háziorvosi rendelésre szállítás
- Egyéb egészségügyi intézménybe szállítás
- Gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása
- Kiegészítő szolgáltatások: közösségi, művelődési, sport-és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése
- Az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- Egyéb lakossági szolgáltatások, illetve egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés
- Önkormányzati feladatok ellátása: az ételszállítás önkormányzat intézményeibe
- Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

A tanyagondnoki szolgálatban használ autó 2017. évben 35.197 kilométert futott.

SAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK

1. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Továbbá akik személyes és szociális körülmények miatt lakással, szállással nem rendelkeznek, és lakhatásukat megoldani nem képesek.

A hajléktalan ellátás megszervezése során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők alapvető jogaira, emberi méltóságára.

A hajléktalan személyek ellátást végző intézmény segítséget nyújt a hajléktalan személy életviteléhez, elősegítve a szociális szolgáltatások igénybevételét, elérését.

Ellátottak köre:

A szálló átmeneti elhelyezést biztosító intézmény, melyet személyes és szociális körülmények miatt lakással, lakhatással, szállással nem rendelkező rászorulóknak vehetnek igénybe.

Ellátási kötelezettsége: Vásárosnamény Város közigazgatási területén élő hajléktalan személyek.

A hajléktalanok átmeneti szállásán működési engedélyünk szerint 10 fő részére biztosítjuk az átmeneti jellegű lakhatást.

2017. évben ellátásból kikerült 11 fő.

Felvételt nyert 11 fő.

Jellemző tendencia, hogy a szállón élők újbóli kérelemmel fordulnak az intézményhez. Ebből adódik, hogy több éve itt élnek.

A kikerült ellátottak közül 1 fő elhunyt.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül 3 fő, melyet Budapest Főváros folyósít számukra. Rehabilitációs ellátásban 1 fő részesül.

Közmunkaprogramban részt vesz 4 fő

Jövedelemmel nem rendelkezik: 2 fő.

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállásán élők létszámalakulása:

<i>Év</i>	<i>Összes létszám</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>18-39 éves</i>	<i>40-59 éves</i>	<i>60-64 éves</i>	<i>70-74 éves</i>	<i>80-x éves</i>
2017. 12. 31.	10	10	-	-	9	1	-	-

Ellátási szükségletek:

- éjszakai pihenés
- személyi tisztálkodás
- étel melegítése, étkezésre szolgáló helyiség
- betegek elkülönítése
- közösségi együttlétre szolgáló helyiség

Szolgáltatások köre, formái:

Az intézmény biztosítja az ellátást igénybe vevő

- ágyneműjét,
- tisztálkodásához szükséges textíliát,
- személyes ruházatának tisztításához szükséges feltételeket,
- személyes használatú tárgyainak biztonságos megőrzését,
- részére nyújtandó elsősegélyhez szükséges felszerelést.
- szociális étkeztetés keretében egyszeri meleg ételt.

Az átmeneti szálláson végzendő szociális és mentális gondozás körébe tartozik:

- egyéni esetkezelés, szociális csoportmunka, közösségi szociális munka
- az átmeneti szállóról történő továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítség,
- az intézményen belüli közösségi élet szervezése
- családi és társadalmi kapcsolatok ápolásának segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

Ellátottjaink egészségügyi állapotáról intézményünk orvosa gondoskodik. Orvosi ellátásuk rendelési időben történik. Az idősek otthona vezető gondozójával havonta rendszeresen felkeresik a hajléktalan szállót, ahol ellenőrzik a higiénés körülményeket, és tájékozódnak az ellátottak állapotáról.

A szállón élők számára a szociális étkeztetés keretében az intézmény napi egyszeri meleg ételt biztosít.

Az étkezésért fizetendő személyi térítési díjat az önkormányzat rendelete szabályozza.

Szociális étkeztetést igénybevevők 2017-ben: 2 fő.

Legfőbb problémáink:

A szállón élőknek a legnagyobb problémát az okozza, hogy nehéz megtanulni az intézményi életet, és az együttélés szabályait. A hozott problémák feldolgozása, a szállón való életvitel

kialakítása és az alacsony jövedelem jelenti a napi gondokat. A konfliktusok kezelése, elhárítása nagy felelősséget ró a szakemberekre.

A hónap első napjaiban amikor rendszeres jövedelmüket, megkapják többször ittas állapotban vannak.

A házirend súlyos megszegésére több esetben volt pl: verekedésre Rendőri intézkedésre egy-két alkalommal került sor az év folyamán. Mentőhívás 1 esetben történt.

Sajnos az alkalmi munkák időszakosak. Azt tapasztaljuk, hogy hosszabb ideig nem képesek dolgozni. Az önkormányzattal közreműködve sikerült pár embert közfoglalkoztatásban dolgoztatni, de sajnos a közmunkán aki nem jelenik meg, vagy ittas állapotba találják elveszíti a munkahelyét, jövedelmét. Azt tapasztalom, hogy ez tudatos viselkedés, hiszen így nem kell fizetni sem a lakhatásért, sem pedig az étkezésért.

A nagyobb ünnepek alkalmával biztosítunk számukra étkezést, ami a költségvetésünkben tervezzük. A ruházat tisztításához, az intézmény takarításához szükséges tisztítószereket, mosóport az intézmény biztosítja a lakók számára. A személyi higiéné megtartása nagy erőfeszítésünkbe kerül. Több esetben fel kell hívni a lakók figyelmét a tisztálkodásra a ruhaneműk tisztítására.

Az idősek otthonában foglalkoztatott takarítónők rendszeresen heti egy nap fertőtlenítő takarítást végeznek a szállón, a szálló dolgozói pedig a napi kisebb takarításban aktívan részt vesznek. Sajnos a szálló lakói nem hajlandók a takarításra, melyre folyamatosan fel vannak szólítva.

Súlyos problémának tartom az intézményben történő dohányzást és az alkohol fogyasztását. A lakókat hiába figyelmeztetjük, nem veszik tudomásul.

2. Idősek Otthona

Az idősek otthonában meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

Az ápolást-gondozást nyújtó intézmény feladata: az intézményi ellátást igénybevevő valamennyi ellátott részére teljes körű ellátás – napi legalább háromszori étkezést, szükség szerint ruházat, illetve egyéb textíliával való ellátás, mentális gondozás, egészségügyi ellátás, lakhatás – biztosítása, valamint az a feladatellátáshoz szükséges feltételek megteremtése.

Az idősek otthonában a legfontosabb alapelv, mely túlmutat az intézmény hatáskörén, valamennyi önkormányzattal, szociális intézményekkel, egyházzal és civil szervezetekkel együttgondolkodva és együttcselekedve a hagyományos segítőkészség aktiválása mellett, az intézményben élők továbbra is a társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat, **az időskorral együtt járó elmagányosodás, elszigetelődés, társadalmi kirekesztődés enyhítése, megakadályozása**, szociális biztonságérzet megőrzése.

Az ellátottak számára biztosított:

- az ellátott személyi szükségleteinek maximális kielégítése,
- 24 órás szakszerű gondozás, ápolás, orvosi ellátás biztosítása,
- egészségmegőrző programokon való részvétel,
- speciális segítségnyújtás,
- egyéni bánásmód az ellátottak számára.

Jelentős azoknak az ellátottaknak a száma, akiknek nem elegendők az alapszolgáltatás keretében biztosított ellátások. A város központi jellegéből adódóan – annak ellenére, hogy a térségben több ápolást, gondozást nyújtó intézmény kínál szolgáltatást – nagy számban nyújtanak be felvételi kérelmet.

Férőhelyre várakozók adatai

	Vásárosnaményi kérelmezők száma	Más településekről kérelmezők száma
Várakozók száma 2016. XII.31.-én	56 fő	14 fő
Kérelme megszüntetésre került	16 fő	
Ellátásba véve 2017. évben	8 fő	
Új kérelmező	22 fő	
Várakozók száma 2017. december 31.	54 fő	8 fő

A beköltözés következményként változás tapasztalható a következő területeken:

- szolgáltatások elérhetőbbé válnak az élet minden területén,
- kortárs csoportba kerülve megszűnik az izoláció,
- felszínre kerülnek, és amennyiben lehetséges, megoldódnak a látens egészségügyi problémák,
- javul az életminőség, megnövekednek az életesélyek,
- az ellátott érzelmi kiegyensúlyozottabbá válik és kialakul a biztonságérzés,
- baráti, családi kapcsolatok ápolása rendszeressé válik,
- javul az ellátott közérzete, azáltal, hogy nem kell elszakadnia az eredeti lakóhelyüktől.

Ellátottak összetétele:

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2017. 12.31.

Kor szerinti megoszlás	Ellátottak száma					
	2016. évben			2017. évben		
	Férfi	Nő	Összesen:	Férfi	Nő	Összesen:
	fő					
0-13 év						
14-17 év						
18-39 év						
40-59 év						
60-64 év	1		1			
65-69 év		1	1	1	1	2
70-74 év		1	1	1	2	3
75-79 év		4	4		4	4
80-89 év	4	10	14	4	8	12
90 – X éves		5	5		6	6

Összesen:	5	21	26	6	21	27
-----------	---	----	----	---	----	----

Demens ellátottak összetétele :

Súlyos demens ellátottak száma az év folyamán: 19 fő

Gondozása megszűnt: 6 fő

Új felvételt nyert: 3 fő

Bentlakók közül demensnek nyilvánított az év folyamán: 6 fő

Demens ellátottak gondozás

Az intézményi környezet kialakítása során alapvető törekvés, hogy figyelembe vegyük a mentális hanyatlásból adódó nehézségeket, ugyanakkor olyan gondozási környezetet teremtsünk, amely támaszkodik a mentálisan hanyatló idős személy még meglévő, mobilizálható készségeire, és amely alkalmakat kínál e készségek funkcionális megerősítésére, megőrzésére.

A demenciában szenvedőnek – mint minden embernek – szüksége van komfortra, kötődésre, arra, hogy befogadják, hogy legyen elfoglaltsága, én-azonossága.

Mindezek figyelembevételével az alábbiak emelhetők ki a gondozásuk során:

- Törekedni kell a biztonságos környezet kialakítására. A biztonságos környezet korszerű megközelítése a közvetlen korlátozás helyett a kockázatcsökkentő környezeti feltételeket és a kockázati viselkedés indirekt alakítását hangsúlyozza. Minden esetben olyan környezetet kell kialakítani, amely a demenciában szenvedő személy szempontjából nem zárt és nem korlátozó.
- Biztosítani kell a közösségi aktivitás színtereit. A mentálisan hanyatló idős emberek számára kialakított gondozási részlegekben a barátságos, világos közösségi tereknek és a kiscsoportban végzett tevékenységek, szervezett foglalkozások számára alkalmas helyiségeknek ugyanolyan fontossága van, mint az idősökkel folyó munka egyéb terepein.
- Figyelmet kell szentelni az időbeni és térbeli orientációt segítő n való eligazodásban.
- Iparkodni kell olyan ingerkörnyezet kialakításán, amely több érzékszervi csatornán keresztül képes optimális (a negatív stimulusok minimalizálása és a pozitív stimulusok növelése révén) stimulációt biztosítani. Ezzel elkerülhető az, hogy ingerszegény vagy ingerekkel telített környezetben kelljen tartózkodni és/vagy élni.
- Törekedjünk a lehetséges maximális autonómia és cselekvési mozgástér biztosítására. Lehetőséget kell nyújtani a mentálisan hanyatló idős embernek, hogy közvetlen lakóköznyezete alakításában képességei szerint részt vehessen, és ebben a körülötte élők minél inkább segítsék. Olyan környezetet alakítsunk ki, amely a demenciával küzdő személynek kiszámítható, például a szükséges tárgyak, eszközök jól elérhetők.

Az ellátás igénybevétele módja

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik. Az ellátás igénybevétele megelőzően fontosnak tartjuk a hozzátartozókkal történő egyeztetést és lehetőség szerint a kérelmező számára az intézmény személyes bemutatását.

Az előgondozás során történik meg a kapcsolatfelvétel az ellátást igénylő és az intézmény munkatársai között. A helyszínen tájékozódunk az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, valamint a jogosultságának fennállásáról.

A szociális törvény a gondozási szükséglet vizsgálata mellett további módosításaként

intézményvezetői hatáskörben kötelezővé tette az ellátás igénybevételét megelőzően az ellátott havi jövedelmének vizsgálatát, ennek keretében pedig vagyonzvizsgálat elvégzését. A kérelmek beérkezés után nyilvántartásba kerülnek. Törvényi kötelezettségnek tesszük eleget azzal, hogy a várólistán szereplőket a KENYSZI rendszerben a TAJ számuk alapján havonta rögzítjük és minden hónap 5-ig jelentjük.

Az ellátás megkezdése előtt megállapodást kötünk az ellátottal és a közeli hozzátartozóval a szolgáltatás igénybevételéről.

Az Idősek Otthona szolgáltatásai

Az Idősek Otthonában nyújtott szolgáltatásokat és tevékenységeket az 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 67. §. (1) bekezdése szabályozza. *Ennek keretében intézményünk a következő szolgáltatásokat biztosítja az ellátottak számára:*

- fizikai ellátás terén kiemelt figyelmet fordítunk a környezet, ruházat tisztántartására, valamint az ételmezés megszervezésére és lebonyolítására.
- az egészségügyi gondozás során rendszeres orvosi felügyelet biztosítja az ellátottak egészségügyi állapotának folyamatos ellenőrzését, szükség esetén a szakorvosi, kórházi ápolás megszervezését.
- a pszichés gondozás során valamennyi dolgozó törekszik az egyéni bánásmód megvalósítására, és nagy hangsúlyt fektetünk a mentális irányítás pozitívumaira.
- a foglalkoztatás keretében fizikai, szellemi, kulturális és szórakoztató tevékenységek szolgálják az ellátottakat.
- az érdekvédelem során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátott a teljes körű ellátáshoz és az egyéni szükségleteihez, speciális helyzete vagy állapota alapján jusson hozzá.

1. Étkeztetés

Az otthon napi ötszöri étkezést biztosít, melyből egy fő étkezés főtt étel, az ellátottak egészségi állapotának, a vonatkozó előírásoknak megfelelően, higiénikus, kulturált körülmények között. Az étel vásárlásakor és az étlap összeállításakor a vezető ápológondozónő és a konyhai kisegítő, figyelembe veszi az idős ember tápanyagszükségleteit, különleges igényeit, a diéta betartását, ügyel a változatosságra.

Intézményünk vásárolt ételmezés formájában biztosítja lakóinknak az ebédet. Hétköznapokon, hétvégén és ünnepnapokon megállapodás alapján a Winkler –Ház étteremből vásároljuk az ebédet.

A reggeli és a vacsora nyersanyagait beszállítóinktól vásároljuk. Igyekezünk mindig szem előtt tartani a hatékony gazdálkodást. Korábbi tálalókonyháinkat átminősítettük befejező konyhává, így változatosabb reggeli és vacsorát készíthetünk időseink számára 2015. április 1-től tízórait és uzsonnát is kapnak a lakóink.

2. Ruházat, textília biztosítása

A szolgáltatás igénybevétele során, amennyiben a lakó nem rendelkezik elegendő mennyiségű és minőségű saját ruházattal, úgy az intézmény szükség szerint, a jogszabályban meghatározott mértékben pótolja azt. Eddigi tapasztalataink szerint azonban erre csak igen ritkán volt szükség, a hozzátartozók jelzésünket követően beszerezték a hiányzó darabokat. Az év folyamán az elhasználódott intézményi textíliákat, ágyneműket, ágyneműhuzatokat

pótoltuk.

3. Egészségügyi ellátás

Lakóink orvosi alapellátását heti 4 órában vállalkozói szerződéses viszonyban Dr. Balázs Erzsébet háziorvos végzi, aki egyben a lakóink háziorvosa is.

Orvosi rendelés időpontja:

Hétfő: 8⁰⁰-10⁰⁰

Csütörtök: 8⁰⁰-10⁰⁰

A rendelési idő alatt intézményünk orvosa a lakószobákban és az intézmény orvosi rendelőjében vizsgálja a lakókat. A rendelésről orvosi kartonokon rögzítjük a vizsgálati eredményeket. Az intézmény orvosa intézményi rendelési idején túl sürgős esetekben, az ellátottak rendelkezésére áll. Éjszaka a központi orvosi ügyeletet vagy az OMSZ segítségét kérjük.

Mentőt 11 esetben hívtunk az év folyamán ellátottjainkhoz. A betegszállítást csak indokolt esetben veszünk igénybe.

2017. évben intézményünk orvosa 197 esetben látta el betegeinket a rendeléseken, 135 esetben érkezett hívásra.

2017. évben orvosi beutalásra 34 esetben került sor.

Kórházi kezelés esetén a lakókkal, kezelőorvosukkal illetve a lakók hozzátartozóival kapcsolattartásunk folyamatos, egészségi állapotuk alakulását naprakészen követjük.

2017. évben a kórházban eltöltött napok száma: 171 nap.

A 27 lakó összetételét tekintve elmondhatom, hogy a demens ellátottak száma igen magas. A 27 lakó közül 19 fő súlyos fokú, 4 fő közepes súlyos a demens ellátottak száma. A demens ellátottak gondozása igen nagy fizikai és lelki megterhelést ad számunkra, de az intézmény szakmai dolgozói felkészült és a nagy megterhelés ellenére is gondoskodunk időseinkről.

Elhalálozás esetén 24 órán belül, de általában azonnal értesítjük az elhalálozott legközelebbi hozzátartozóit telefonon.

Lakóink gyógyszerellátása folyamatosan megoldott az orvosi előírásoknak megfelelően. Az ellátottak részére az intézmény által térítésmentesen biztosított gyógyszerkészletének listája a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló - többször módosított - 1/2000. (I.7) SzCsM rendeletnek megfelelően került kialakításra az abban meghatározott ATC kódcsoporthoz megfelelően.

A gyógyszerlista összeállításánál az intézményünk orvosa illetve vezető ápoló gondozója szükségszerűen figyelembe veszi az ellátottak egészségi állapotát, illetve az adott készítmények OEP által történő finanszírozását is.

Az intézmény által biztosított gyógyszerekből fakadó költségeket enyhíthetné közgyógyellátás megléte lakóinknál.

Ápolási, gondozási feladatellátás

Az ellátott beköltözését követően gondozási tervet készítünk, melyben egyénre szabottan kerülnek meghatározásra a lakó állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési célkitűzések.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét
- az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, javasolt feladatokat,
- azok időbeli ütemezését
- az ellátott részére történő segítségnyújtás elemeit.

A gondozási terv elkészítése során felmérésre kerül a lakó fizikai állapota annak tükrében, hogy önálló képessége milyen és mekkora mértékben csökkent, valamint a fő betegségei, amelyek meghatározzák az egyén fizikai és egészségügyi igénye szerinti gondozási tervben megvalósítandó célokat.

A gondozási terv az ellátott beköltözését követően egy hónapon belül kerül elkészítésre a mentálhigiénés munkatárs által.

Az egyéni gondozási terveket a mentálhigiénés munkatárs évente átfogóan értékeli, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási terveket.

Amennyiben az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra szorul, az orvos utasításának megfelelően ápolási tervet kell készíteni.

Az ápolási terv azon ápolási feladatok dokumentációja, amely az ápolásra szoruló személy állapotának javítására vonatkozó feladatokat, illetve az alkalmazható eljárásokat tartalmazza.

Az ápolási terv tartalmazza:

- az illető egészségi állapotának leírását
- az ápolási tevékenység részletes tartalmát
- az ápolásra szoruló önálló képességének visszanyeréséhez szükséges tevékenységeket
- az ápolás várható időtartamát
- szükség esetén más ellátás kezdeményezését.

Az ápolási terv elkészítésében részt vesz az intézmény orvosa és a csoportvezető gondozó.

Az ellátásban lévők gondozási-ápolási szükségleteinek alakulásáról

Lakóink gondozási szükségletének hatványozódása az egészségi állapotrosszabbodás vonalán az alábbi szempontrendszer szerint egyértelműen kifejeződik:

Ápolási szükségletek az önellátás tükrében:

Az önálló képesség részbeni csökkenése folytán a lakók 75 %-a szorul gondozásra. (Önmagát segítséggel ellátja)

Az önálló képesség nagymértékű csökkenése illetve teljes hiánya miatt a lakók 10 %-a igényel fokozott segítséget. (Ágyban fekvő)

Önellátásra képes lakóink száma: 15%.

Világosan látszik, hogy a már korábban ellátásban lévő lakóinknál korukkal együtt járó állapotrosszabbodás tapasztalható. Ezen túlmenően az újként ellátásba kerülő lakóinknál már konkrétan meglévő fokozott gondozási szükséglettel találkozunk, amit egyértelműen meghatároz a részükre megállapított gondozási szükséglet vizsgálata. Az újként bekerülők

fizikai státusza tehát általánosan lényegesen rosszabb, mint a régi ellátotti köré.

Ápolási szükségletek a gyógyászati segédeszközök használatának tükrében:

A lakók több mint 95 %-a használ valamilyen gyógyászati segédeszközt (ülő kocsi, járókeret, támbot, inkontinencia eszközök stb.), ezen belül is széklet és vizelettartási zavarokhoz használt segédeszközök használata a kiemelkedő. Enyhe fokú inkontinencia (vizelet elcsepegés) a lakók 20 %-ra, súlyos inkontinencia (székletét, vizeletét egyáltalán tartani nem tudja) a lakók 80 %-ra jellemző.

A gyógyászati segédeszközök használata kapcsán válik kifejezetten érzékelhetővé a lakók egészségi állapotának folyamatos hanyatlása, ami természetesen az önellátásban történő fokozott segítségnyújtást tesz szükségessé.

Ápolási szükségletek a lakók krónikus betegségeinek tükrében:

A lakóink körében leginkább megjelenő betegségek megegyeznek az időskorban egyébként is jellemzően diagnosztizálható problémákkal, mely az előző évhez képest sem mutat - természetéből adódóan - változást. Ezek tehát az alábbiak:

- vérképzőszervi megbetegedések
- anyagcsere megbetegedések ezen belül is leginkább jellemző a cukorbetegség (diabetes mellitus),
- főként a nem inzulin dependens cukorbetegség
- a szív és érrendszeri megbetegedések, főként a magasvérnyomás megbetegedés (hypertónia), a keringési elégtelenségek, ischémias szívbetegségek (ISZB), és az érlemezések különböző fajtái
- pszichés eredetű megbetegedések esetén főként a depresszió és az alvászavarok
- széklet-és vizelettartási zavarok (inkontinencia)
- csonttritkulás (osteoporosis)
- tüdőbetegségek ezen belül is az asthma bronchiale, illetve a chronikus obstruktív tüdőbetegség (COPD)
- gyomor-bélrendszer megbetegedések (gastrointestinális), ezen belül is a gyomorfekély és az epehólyag megbetegedései

Összefoglalva az előzőekben eltérő aspektusból megvilágított egészségi helyzetre irányuló megállapításokat elmondhatjuk, hogy korábbi ellátotti körünk időskorral együtt járó természetesen állapottrosszabbodása, az új igénybe vevők szigorú szempontrendszer alapján megállapított fokozott gondozási szükséglete az elkövetkezendő időszakra előre diagnosztizálhatóvá teszi lakóink saját korosztályuktól jelentősen eltérő rendkívül rossz fizikai státuszát.

A fentiekből értelemszerűen következik az ápolási feladatok erősödő intenzitása.

4. Mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiénés ellátás feladata az otthonban élő idős embernél olyan személyiség szerkezet fenntartása, amely alkalmassá teszi őt arra, hogy belső lelki harmóniáját megőrizve képes legyen beilleszkedni a közösségi életbe, és ott békében, harmóniában éljen. A mentálhigiénés tevékenység lelki gondozásban, valamint foglalkoztatás útján valósul meg.

A személyes gondoskodás során alapelvünk a mindennapi élet tartalommal való megtöltése az egyén adottságainak figyelembevételével, adott problémáról való figyelem elterelése,

felesleges energiák lekötése, figyelem emlékezet megtartása, testi-lelki állapot karbantartása valamint a társas kapcsolatok fejlesztése.

Intézményünkben gondoskodunk az ellátást igénybe vevő idős emberek mentálhigiénés ellátásáról melynek keretében biztosítjuk a személyre szabott bánásmódot, konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében egyéni, illetve csoportos megbeszéléseket, a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit, az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit, gondozási tervek megvalósítását, a mindennapi életvitelhez szükséges szociális készség fejlesztését, a hitélet gyakorlásának feltételeit. Segítjük és támogatjuk az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását, és működését.

Az ellátásban részesező ellátottakkal foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport évente, jelentős állapotváltozás esetén, annak bekövetkezésekor átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

5. Foglalkoztatás szervezés

A foglalkoztatások kialakításánál fontos szempont, hogy az feleljen meg a lakó életkorának, személyiségének, testi és szellemi állapotának és soha ne legyen számára megerőltető. A foglalkoztatási feladatok meghatározásánál, figyelembe kell venni, a gondozási tervet. A vezetőápoló és a mentálhigiénés munkatárs segítségével, egyénre szabottan felmérjük, a lakók fizikai és szellemi képességeit, igényeit, aktivitási szintjüket, mentális állapotukat és gondozási szükségleteiket. Erre alapozzuk a foglalkoztatási feladatokat. A foglalkoztatások tervezésénél, fontos szempont, hogy mindenki találjon benne adottságainak megfelelő hasznos időtöltést.

A csoportfoglalkozások szervezése során célkitűzéseink meghatározásában alapvető prioritásként került meghatározásra:

- Egymás megismerése, elfogadása; kommunikációt, egymásra figyelmet fejlesztő játékokkal
- Lakóink közötti kapcsolatok javítása, elmélyítése csoportépítő játékokkal
- Érzékszerveink működésének fejlesztése, számolási készségek felidézése és szókincs használata, bővítése, egyes művészeti elemek és kreatív képességek használata
- Memóriafejlesztés, koncentráció, egymásra figyelmet elősegítése
- Finommotoros mozgás, összpontosítás gyakorlása szellemi- ügyességi játékokkal
- Kombinációs készség, összpontosítás fejlesztése, stratégiai gondolkodás gyakorlása asztali játékok segítségével.

Ezen túlmenően meghatározó jelentősége van lakóközösségünk számára a hagyományos ünnepkör, illetve évfordulók kapcsán rendezett megemlékezéseknek is.

2017. évben megvalósított programok:

- **Január** Újévi pezsgős koccintás, köszöntés
- **Február** megrendezésre került a Farsangi Ünnepség, melyre csörögét sütöttünk és zenés mulatságot tartottunk
- **Március** Nőnap Ünnepséget rendeztünk, amelyen a Játékország óvodásai nőnap műsort adtak
- Március 15-én Nemzeti Ünnepeinkről megemlékezést tartottunk általános iskolások közreműködésével

- Készülődés Húsvétra Tojásfestési régi technikák Beregi Múzeum
- **Április:** közös séta a városban
- költészet napjáról megemlékezés
- lakógyűlés
- Óvodások locsolódása,
- **Május** Anyák napi megemlékezés az óvodások műsorával
- látogatás az óvodában
- katona László baptista lelkész látogatása
- kihívás napja
- Madarék és fák napja alkalmából iskolások műsora
- **Június:** fagyizás, séta
- **Október** 11-én megrendezésre került az Idősek Világnapja Gergelyugornyai Nyugdíjasokkal
- óvodások szüreti műsora
- Dr Szim Katalin tisztifőorvos előadása az egészséges légzésről, táplálkozásról
- **November** Halottak Napjára emlékeztünk
- A Máriapócsi Kegyetemplomba zarándoklás megemlékezés az Aradi-vértanúkra
- **December** Mikulás járás –csomagosztás
- Adventi készülődés
- Mézeskalácssütés
- Beregi Mesevarázs Bölcsőde gyermekeinek karácsonyi műsora
- Petőfi Sándor ÁMK tanulóinak karácsonyi műsora
- Fenyőfa díszítés
- Óév búcsúztatása

Napi programjaink, a reggeli torna, napi ige felolvasása, megbeszélése, memória játék, szójáték, felolvasás, novellák, regények szójátékok, társasjátékok.
Heti alkalmak: istentiszteletek, szentmisék, közös éneklés Tiba Istvánné önkéntes segítőnkkel, ügyességi játékok, társasjátékok.

Lakóin születés és névnapját minden alkalommal az intézmény dolgozóival, lakóival megünnepeljük. Az év folyamán Polgármester Úr, városunk legidősebb asszonyát Csatlós Ferencnét köszöntötte 100 éves születésnapja alkalmából.

Demens ellátottak foglalkoztatása: cipőfűzés, gombolyítás, gombolás, formajáték, zokni párolás, színezés, memória kártya összepárolása, egyéni beszélgetés.

Rendezvényeink sikeréhez hozzájárulnak a meghívott résztvevők, valamint a segítő és együttműködő szervezetek, melyek közül többen rendszeresen jönnek műsort adni lakóinknak. Ezeket a műsorokat, rendezvényeket az idősek nagyon kedvelik és igénylik.

Az idősek otthona által szervezett ünnepekre, rendezvényekre bevonjuk intézményünk nappali ellátását igénylő Idősek Klubjának tagjait is. A klubtagok a meghívásnak szívesen tesznek eleget.

KÖZÉTKEZTETÉS

A Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ a hozzá tartozó négy főzőkonyhát és saját kezelésében üzemelteti.

A Szervezeti átalakulás következményeként 2017. január hónapban az intézmény össze szabályzatának felülvizsgálata, javítása megtörtént.

A konyhák új működési engedéllyel rendelkeznek, melyet 2017. január-február hónapban a szakhatóságok ellenőrzése után megkaptunk.

Új SZMSZ, Szakmai program, gépjármű üzemeltetési, munkavédelmi, tűzvédelmi, élelmezési, kockázatértékelési, HCCP, szabályzatok készültek. Az összes közüzemi, számláink névátírása megtörtént, és 18 szállítóval kötöttünk megállapodást a feladatellátás céljából.

Az élelmezési tevékenység feladata, az ellátásának rendszere:

Az élelmezési tevékenység feladata az élelmezést a vonatkozó jogszabályok betartásával, az igénybevevők táplálkozási igényeinek mennyiségi és minőségi kielégítése, kornak és egészségügyi állapotnak megfelelően, minél kisebb költségráfordítással, minél nagyobb hatékonysággal és kihasználtsággal.

Az étkezésben részt vevők köre

- Bölcsődei étkezők: bölcsődés gyermekek
- Óvodai étkezők: óvodás gyermekek,
- Iskolai étkezők: általános iskolás gyermekek, középiskolás gyermekek, kollégisták
- Szociális étkezők
- Vendégétkezők: az étkeztetést egyénileg igénybe veheti bármely személy (un. vendég) is, amennyiben a Konyha kapacitása azt lehetővé teszi, illetve, ha a vendégétkeztetés nem akadályozza az ellátottak étkeztetését. A vendégétkeztetésnél az ételkészítés az ellátottakéval azonos módon, a térítés fizetése egyénileg történik.
- Rendezvényen való étkezők: bármely rendezvény esetén is sor kerülhet csoportos étkeztetésre, ha a Konyha kapacitása azt lehetővé teszi, illetve, ha az nem akadályozza az ellátottak étkeztetését. A rendezvényeken történő étkeztetés esetén az ételkészítés igény – és írásban előre leadott megrendelés – szerint, míg a térítés megfizetése a rendezvény után történhet.

Az étkeztetés ellátásának rendszere

A „Nagykonyha” látja el:

- a Lónyay Menyhért Baptista Szakközép-és Szakképző Iskola intézményébe járó tanulók és dolgozók;
- a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumba járó tanulók és dolgozók;
- a Babus Jolán Középfiskolai Kollégiumban elhelyezett tanulók és dolgozók étkeztetését,
- az Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola tanulóinak és dolgozóinak étkezését az ott található tállókonyhában.
- amennyiben igény van rá a külső vendégek étkeztetését.

A „Petőfi Konyha” látja el:

- a Petőfi Sándor ÁMK intézményébe járó iskoláskorú gyermekek, és dolgozók, szociális étkezők
- a Kölcsey Ferenc ÁMK intézményébe járó iskoláskorú gyermekek, és dolgozók,
- amennyiben igény van rá a külső vendégek étkeztetését, valamint
- a szociális étkeztetést a Vásárosnamény-Gergelyugornyai és Vitkai városrészen.

Tálalási forma

Éttermi tálalási forma alkalmazása: a főzőkonyhán.
Csoportos ételkiosztási forma: a tálalókonyhákön.

Mindkét helyszínen önkiszolgáló jellegű felszolgálással-tálalással történik az ételek kiosztása, mely szerint az étkezők a tálaló pult előtt elhaladva a tányérra kitálalt ételféleségeket a korábban kézbevett tálcára helyezik.

A tálalókonyhákra különböző úrtartalmú szállítóedényekben szállítjuk ki az ételt, és az étkeztetés helyszínén történik az adagolás és a tárolás.

A szociális étkezők, és külső étkezők részére az étel, ételhordóban kerül adagolásra és kiadásra.

Az „Óvoda Konyha” látja el

- Játékkországi Óvodái Hétszínvirág Óvoda (4800 Vásárosnamény, Bartók Béla u. 24.),
- Játékkországi Óvodái Aranyablak Tagóvodája (4803 Vásárosnamény, Óvoda u. 2.),
- Játékkországi Óvodái Tündéerkert Tagóvodája (4804 Vásárosnamény, Damjanich u. 25.),
- Játékkországi Óvodái Kisvarsányi Tagóvodája, Napsugár Óvoda (4811 Kisvarsány, Fő u.5.),
- Játékkországi Óvodái Olcsvai Tagóvodája, Platán Óvoda (4826 Olcsva, Petőfi u. 5.),
- Játékkországi Óvodái Jándi Tagóvodája, Vadvirág Óvoda (4841 Jánd, Rákóczi u. 5.)

elnevezésű tagóvodákba járó óvodás gyermekek és dolgozók étkeztetését, továbbá

- Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődéje (4800 Vásárosnamény, Alkotmány utca 10.) elnevezésű bölcsődébe járó gyerekek étkeztetését külön megállapodás alapján.
- 2017. december hónaptól szociális étkeztetésben résztvevő ellátottak

Tálalási forma

A Hétszínvirág Óvoda esetében az étkeztetés lebonyolítása helyben, csoportos ételkiosztási forma mellett történik, míg a többi óvoda és a bölcsőde esetében a fogyasztásra alkalmas készlettel az erre a célra rendszeresített speciális szállító edényekben az étkező helyekre szállítják (csoportos ételkiosztás).

Az étkezés igénylésének menete

Az étkezés iránti kérelmet gyermekétkeztetés esetén az érintett oktatási-nevelési intézmény vezetőjénél nyújtja be az ellátást igénylő minden tanév kezdetén. Az év közbeni módosításokat, illetve az év közben felmerülő új igényeket közvetlenül a közétkeztetési ügyintézőnek kell jelezni.

Az intézményen kívüli (szünidei) étkezés igénybevételének menete

Az intézményen kívüli (szünidei) étkezésre való jogosultságot az önkormányzat vizsgálja és az igények felmérését az önkormányzat felé kell jelezni.

Az önkormányzat a közétkeztetési csoportvezetővel egyeztetve küldi ki az étkezés igénybevételére vonatkozó tájékoztató levelet az érintetteknek.

A szünidei étkeztetéshez az önkormányzat által igényelt adagszámot az intézmény főzőkonyhája biztosítja.

Az átvett adagszámokkal való elszámolás az önkormányzat feladata.

Vendég és rendezvényi étkezés igénylésének menete

Vendégétkezés igénylését minden esetben a közétkeztetési csoporthoz kell írásban jelezni.

Rendezvényi étkezés megrendelése ajánlatkérő nyomtatványon történik a közétkeztetési csoportvezetőnél.

Az étrend összeállításának szempontjai

Az étrendet az étkezésben résztvevők összetételének és életkorának megfelelő táplálkozás-élettani szükségletekhez és a jogszabályban előírtakhoz (37/2014. (VI. 30.) EMMI rendelet) kell igazítani.

A különböző tényezők összehangolását oly módon kell elvégezni, hogy érvényesüljenek a **változatosság**, az **idényszerűség** és a **tápanyagszükséglet** követelményei.

Az étlapkészítés során törekedni kell a kiegyensúlyozott tápanyag-ellátásra, figyelembe kell venni, mint általános szabályt, hogy:

- nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az étkeztetésben résztvevő ellátottak milyen ellátotti körből tevődnek össze, hogy más a gyermekek korcsoportonkénti, illetve a felnőttek **tápanyagszükséglete**.

Gondoskodni kell a gyermekek egészséges fejlődését biztosító étrendről. Ezen belül szükséges a **főétkezés (ebéd)**, valamint a **tízórai és az uzsonna** összehangolása. A növényi eredetű élelmiszerek, mellé kell rendelni az állati eredetű élelmiszereket is. Biztosítani kell az ásványi anyagok és a vitaminok folyamatos bekerülését az étrendbe. A különböző tápanyagok szerepeltetésének összhangjára különös hangsúlyt kell fektetni.

- Figyelembe kell venni a **változatosság** követelményét, a fontos tápanyagokat tartalmazó élelmiszerek nem maradhatnak le az étlapról, de az egyoldalúság elkerülése érdekében ezek túlsúlyát is ki kell küszöbölni. Fő szempont, hogy az étrendben az egyes ételek **két héten belül ne ismétlődjenek**. Ügyelni kell az egy napon belüli étrend, illetve az egyes fogások közötti változatosságra is. A változatosságnak érvényesülnie kell az alapanyagban, ízben, színben, halmazállapotban, hőmérsékletben és készítési módban egyaránt. Nem szabad az egyes étkezésen belül feltálat ételeknek azonos jellegűeknek lenniük. A sokszínű, nem gyakran ismétlődő ételsorokat tartalmazó étrend komoly biztosítékot jelent arra, hogy a szükséges tápanyagot megkapja az emberi szervezet. Az étrendet ezért a különböző ételkészítési formák alkalmazásával többféle alapanyagból kell összeállítani. A zöldségféléket párolással, habarással, töltött, rakott formában, hússal, tojással, tejtermékkel kiegészítve célszerű az étrendbe állítani. Az étrend nyújtson megfelelő élvezeti értéket is.

- Az étrend összeállításánál figyelme kell venni az **idényszerűség** követelményét is. Lehetőség szerint az idénynek megfelelő ételek, elkészítését kell előtérbe helyezni. A nyári időszakban arra kell figyelmet fordítani, hogy a meleg miatt elvesztett folyadékmennyiséget visszapótolják az étkezésekkel. Téli időszakban pedig fontos feladat, hogy a test

hőmérsékletének fenntartása érdekében a kalorikus tápanyagokat fokozottabb mértékben szükséges biztosítani.

Az étlapok tervezése, jóváhagyása

Az étlap az ételmezési egység munkaterve. Az étrendet hetenként étkezési típusonkénti és naponkénti részletezettséggel kell összeállítani. A heti étlapot a *tárgyhetet megelőző hét szerdájáig kell* elkészíteni.

Az étlap elkészítésért felelős: az ételmezésvezető.

Az étlapot az ételmezésvezető megtervezi, a közétkeztetési csoportvezetője azt gazdaságossági szempontból is felülvizsgálja, jóváhagyja.

A heti étlapon megtervezett ételféleségek elkészítéséhez a naponta szükséges ételmezési anyagok mennyiségét

A térítési díjak megállapítása, megfizetése és behajtása

Az ellátást igénybe vevő jogosultak az ellátásért (étkezésért) a SZEM rendeletben meghatározott (nyersanyagköltséget tartalmazó) térítési díjat kötelesek megfizetni.

A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az ételmezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege.

A gyermekétkeztetésért fizetendő személyi térítési díj az előzőek szerinti összeg általános forgalmi adóval növelt összege és az igénybe vett étkezések számának a szorzata, figyelemmel az esetleges normatív kedvezmény összegére.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő, vagy más törvényes képviselő köteles.

Normatív kedvezmény igénybevétele

A normatív kedvezmény megállapításánál minden esetben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény az irányadó.

A normatív kedvezmény megállapításához a térítési díj fizetésére kötelezett 328/2011. (XII.29) korm. rend. szerinti nyilatkozatát be kell szerezni.

A normatív kedvezmény megállapításához ezen kívül csatolni kell a jogszabályban meghatározott dokumentumokat.

Térítési díj megfizetése, behajtása

A térítési díjat az ellátottaknak az étkezés igénybe vételét követő hónapban – a számla kiállítását követő 14 napon belül – kell megfizetni számla alapján.

Negyedévente a be nem fizetett számlákról a közétkeztetési ügyintéző kimutatást készít és a 30 napon túli lejárt számlákkal rendelkező fizetésre kötelezett személyeket a *Humán Szolgáltató közétkeztetési csoportvezetője* írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére, és egyúttal figyelmezteti a mulasztás következményeire.

Szociális étkezésben részesülők

Szociális étkezésre való jogosultság feltételeit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a szociális rászorultságtól függő pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet szabályozza.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló, többször módosított 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet szerint meghatározott ellátottak térítési díja a Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének SZEM rendeletében megállapított élelmezési nyersanyagnorma alapján kerül meghatározásra. Ha az ellátást betegség, vagy más ok miatt a jogosult nem kívánja igénybe venni, a távolmaradást az érintett felelős személynél, a távolmaradást megelőző napon 14⁰⁰ óráig értesíteni kell. Ennek elmulasztása esetén a kötelezett a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól a távolmaradás kezdetétől számított 2. munkanaptól mentesül.

Vendégétkezők

A vendégétkezők a SZEM rendeletben meghatározott térítési díj megfizetésére kötelezettek. **Az ellátást igénybe vevőkről az élelmezésvezető nyilvántartást vezet, melyet hó végén átad a közétkeztetési csoportvezetőnek.** Önköltségnek tekinthető az adott évben felhasznált egy adagra jutó nyersanyagköltség és az anyagköltség arányában %-osan ráosztott rezsiköltség együttes összege.

Az alkalmazottak étkezési térítése a leadott igények alapján kerül elszámolásra az SZEM

A rendezvények

Rendezvényi ellátás csak abban az esetben vállalható, ha az nem veszélyezteti a napi munkamenetet, a gyermekétkeztetés ellátását.

Az alapanyagot a rendezvényt vállaló főzőkonyha biztosítja. Kizárólag a sütemények, üdítők, kávé és italok hozhatók a megrendelő által.

A napi teendők mellett 75 db önkormányzati, iskolai és egyéb rendezvényre biztosítottuk az étkezést.

Rendezvények igénybevétele:

- magánszemélyek által rendelt hidegtálak
- az iskolai rendezvények
- táborok
- lakodalmak
- Zoárd napi vendégek, résztvevők ellátása
- Tourinform iroda által látogatott turisztikai kiállítások

Ételeinket és süteményeinket határon innen és túl kóstolhatták a vendégek a Tourinform által látogatott rendezvényeken.

Az ételmezés szervezete, az ételmezési tevékenységben közreműködők feladatai

Az ételmezéssel közvetlenül foglalkozó dolgozók:

- ételmezésvezető,
- főszakács
- szakács,
- konyhai kisegítők.

A személyzeti létszámot az étkezők létszámához viszonyítva kell biztosítani. Ennek felülvizsgálatára minden évben legalább egy alkalommal (a költségvetési terv készítésekor) az ételmezésvezető javaslatára a közétkeztetési csoportvezető által sort kell keríteni.

A dolgozók feladatkörét, anyagi felelősségét munkaköri leírásuk tartalmazza. A dolgozók feletti munkáltatói, fegyelmi jogkört az Intézményvezető gyakorolja.

Az ételmezési részlegek felelős vezetője: az **ételmezésvezetők** (aki ételmezésvezetői képesítéssel rendelkezik). Fő feladata az ételmezés megvalósításának irányítása a szakmai és gazdasági szempontok megfelelő összehangolásával, a közételmezésre, a konyhaiüzemek működésére, gazdálkodására vonatkozó jogszabályok maradéktalan betartatásával.

Közétkeztetés létszámának alakulása 2017. évben:

Az intézményhez tartozó konyhák több, mint 1200 gyermeket és hozzávetőleg 220-230 felnőttet szolgált ki az elmúlt év folyamán. A közel 80 szociális étkezőt a Petőfi konyha látja el. Az étkezők számának megoszlását az alábbi ábrák mutatják.

Gyermekétkeztetés

■ Nagykonyha ■ Petőfi konyha ■ Óvoda konyha

Felnőtt ebéd

■ Nagykonyha ■ Petőfi konyha ■ Óvoda konyha

A gyerekek nagy része kedvezményesen vagy ingyenesen étkezik. Legnagyobb arányban az óvodások és a bölcsődések nem fizetnek az étkezésért jogszabály alapján. Az általános iskolákban gyermekvédelmi kedvezmények nagy száma teszi számukra ugyanezt lehetővé. A nevelésbe vett gyermekek is ingyen étkezésre jogosultak. Kedvezményesen (50%) étkezhetnek a nagycsaládosok és a tartósan beteg gyerekek.

A szünidei étkezőknek az Önkormányzat megrendelésére az Óvoda konyha és a Nagykonyha főzött a tavaszi és a nyári szünetben. A tavaszi szünetben 111, míg a nyári szünetben 201 gyerek igényelte a meleg ebédet, melyet elvitellel tudtuk biztosítani.

Az önkormányzat által megtermelt zöldségeket a Nagykonyha és a Petőfi konyha dolgozta fel, de mindhárom konyhán étkezők kaptak belőle, frissen is és feldolgozott állapotban is.

V. ELLENŐRZÉSEK

Az állam részéről egyre erőteljesebb követelmény, hogy a szociális szolgáltatások működtetése és az állami támogatások felhasználása szabályszerűen történjen, hogy a jogszabályok által előírt kötelezettségek maradéktalanul betartásra kerüljenek, hogy a szolgáltatást igénybevevők jogai ne sérüljenek.

A szociális biztonság és a jogbiztonság alapvető feltétele a kiszámíthatóság, mind az igénybevevők, mind a szolgáltatást szervezők, mind az állam számára.

Ugyanez vonatkozik az ellenőrzésre is, a témakör szereplői, az ellenőrzést végzők és ellenőréssel érintettek, átláthatóvá és kiszámítható szeretnék tenni a követelményeket, egységessé az ellenőrzési szempontrendszert.

Intézményünkben 2017. évben a következő ellenőrzési hatóságok végeztek szakmai ellenőrzéseket:

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei ANT SZ átfogó ellenőrzést végzett az idősek otthonában és a hajléktalan személyek átmeneti szállóján.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága minden szervezeti egységben (konyhák) átfogó ellenőrzést és utóellenőrzést tartott.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Osztálya ételminta laboratóriumi vizsgálatot végzett, az Óvoda és Petőfi konyhákban.

A jegyzőkönyvek értékelésében intézményünk szakmai munkáját összességben a jogszabályok az SZMSZ, és a szakmai programban leírtaknak megfelelőnek értékelték. Az ellátási területükön felmerülő igényeket maradéktalanul ki tudjuk elégíteni, és magas színvonalon végezzük munkánkat.

Az ellenőrzések jegyzőkönyveit intézményünk és a fenntartó is megkapta. Szociális bírságot az ellenőrzési hatóságok nem szabtak ki, finanszírozási támogatás visszafizetésére nem került sor, a feltárt hiányosságokat az év folyamán igyekeztünk pótolni. A hibákat kijavítottuk.

VI. EGYÉB FELADATOK

Intézményünk megállapodás alapján a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának terepintézménye. Főiskolai hallgató nem volt intézményünkben.

Jándi Szakgimnázium és Szakközépiskola szociális gondozó és ápoló tanfolyamán résztvevőinek gyakorlati helyszínt biztosítottunk, a Kontaktus Egyesület Nyíregyháza Szakképző iskolák által szervezett, OKJ szociális ápoló-gondozó 28 fő gyakorlati szakmai vizsgát szerzett intézményünkben.

A Projekt Oktatási Központ által szervezett szakács, diétásszakács és élelmezésvezető tanfolyamaira járó hallgatók részére gyakorlati helyszínt biztosítottunk a Nagykonyhán.

VII. ÖSSZEGZÉS

A település egyik legnagyobb szociális szolgáltatójaként a rászorulóknak számának folyamatos növekedése, és a megjelenő problémák komplexitása mellett szerepvállalásunk egyre jelentősebb.

Fontos szem előtt tartani, hogy csendes és egyben speciális tevékenységünk indirekt módon kihat a település egészére, hiszen az egyéni feszültségek kezelése segíti a szélesebb körben esetlegesen megjelenő szociális feszültségek megelőzését.

A szakmai munkánk megvalósításáért, az intézmény folyamatos működéséhez köszönetet szeretnénk kifejezni a Város Vezetőségének a Képviselő-testületnek, a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság tagjainak és az önkormányzat dolgozóinak.

Szakmaiságunk megőrzésén, és hatékonyságunk növelésén folyamatosan dolgozunk, de mindehhez kérjük a Tisztelt Képviselő-testület támogatását, és a beszámolóink elfogadását!

Vásárosnamény, 2018. április 12.

Koncz Edina
intézményvezető

